

Börtönújság

2012. december
megjelenik
kéthavonta

CXV. (115.) évfolyam

Alapítva: 1898

Ünnepi gondolatok

4

*Karácsony. Az Isten Fia, Jézus születésének nagy ünnepe. Nem akar Ő más, csak mérhetetlen szeretettel békíteni ezt a sokszándékú nagy családot, akik mi vagyunk, emberek. Éljük bárhol szeretett hazánkban, rácsos innen és túl, fogvatartottként vagy börtönörként, kivétel nélkül erre kell törekednünk: elsimítani kapcsolatainkban a ráncokat; kiengesztelődni, új lendületet venni, jó szóval felelni, békességben készülni karácsony közelgő ünnepére. Áldott karácsonyt mindenkinek!
Mészáros István atya gondolatai*

Tisztelt Olvasók!

Közelegnek a karácsonyi ünnepek, és hamarosan itt az újév is. Kint egyre hidegebb van, de mi szeretnénk ünnepi lapszámunkkal egy kis melegséget és karácsonyi hangulatot csempészni a börtönök zárt falai közé. Visszanéztünk 2012 fontos és érdekes eseményeire a börtönökön belül és a nagyvilágból egyaránt, a fogvatartottak jótékonyágától a Curiosity Marsra szállásáig. A nyarat a londoni olimpia magyar sikereivel hozzuk vissza, és megemlékezünk *Komár László* hosszú és sikeres pályafutásáról. Most is ott voltunk a fogvatartottak napjait színező rendezvényeken, valamint Pannónhalmán, ahol a bencés diákok ismerkedtek a börtönélettel, és gyűjtést szerveztek a tököli fiatalok fogvatartottak kulturális tevékenységének támogatására. Kibővített Játékos rovatunkat szilveszter napjára ajánljuk. A Börtönújság szerkesztősége *Mészáros István* börtönlelkész, a kalocsai Szent István-templom igazgatója ünnepi gondolataival kíván békés karácsonyt és boldog új évet!

Karácsony

Ünnepi irodalmi
összeállítás

2-4

Ez történt 2012-ben

a börtönökben
és a nagyvilágban

8-10

Sport

A londoni olimpia
magyar sikerei

16-17

Játékos

Szilveszteri
rejtvények,
fejtörők

18-19

Ady Endre: Karácsony

Harang csendül,
Ének zendül,
Messze zsong a hálaének.
Az én kedves kis falumban
Karácsonykor
Magába száll minden lélek.

Minden ember
Szeretettel
Borul földre imádkozni.
Az én kedves kis falumba
A Messiás
Boldogságot szokott hozni.

A templomba
Hosszú sorba
Indulnak el ifjak, vének,
Az én kedves kis falumban
Hálát adnak
A magasság Istenének.

Mintha itt lenn
A nagy Isten
Szent kegyelme súgna, szállna,
Az én kedves kis falumban
Minden szívben
Csak szeretet lakik máma.

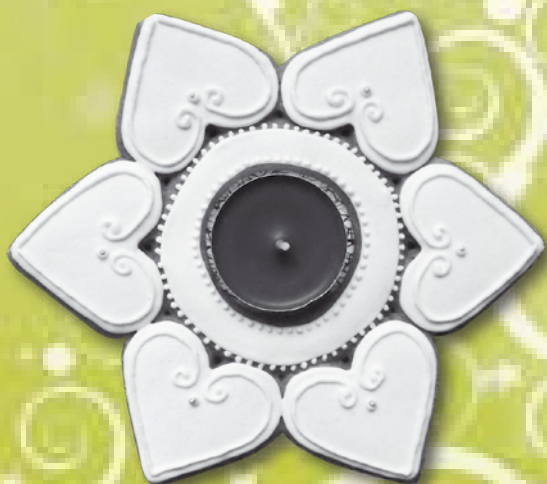
Bántja lelkem a nagy város
Durva zaja.
De jó volna ünnepelni
Odahaza.
De jó volna tiszta szívből
-- Úgy mint régen --
-- Fohászkodni,
De jó volna megnyugodni.

De jó volna mindent, mindent
Elfeledni.
De jó volna játszadozó
Gyermek lenni.
Igaz hittel, gyermekszívvél
A világgal
Kibékülni.
Szeretemben üdvözülni.
Ha ez a szép rege
Igaz hitté válna,
Óh, de nagy boldogság
Szállna a világra.
És a gyarló ember
Ember lenne újra,
Talizmánja lenne
A szomorú útra.
Golgota nem volna
Ez a földi élet,
Egy erő hatná át
A nagy mindenséget.
Nem volna más vallás,
Nem volna csak ennyi:
Imádni az Istent
És egymást szeretni...
Karácsonyi rege
Ha valóra válna,
Igazi boldogság
Szállna a világra...

Gyenes István: Karácsonyfa

Szobám
sarkában a
békeesség fája
zöld ruháján sok
ezernyi szín, alatta fénylő
melegségben a gyermeki világ
játsszani hív. Játsszani, játszani,
békében játszani gyermekem veled
hagy játsszam még, körül táncolom veled
a világot most, mikor mindenki érzelme ég.
Nézem a fát és egyre jobban érzem a fenyő
illatát, töprengem azon, hogy milyen jó lenne, ha
örök maradna ez éjszakám. Csillagszórók a gallyak
csúcán szórják a karácsony csillagát, béke csillagok
röpdöső fényei
szobámból
szálljatok
mind tovább.

Máté László: Karácsonyi ajándék

A férfi lassan megmozdult, átfagyott tagjait dörzsölgette. Gondolataiban a régmúlt karácsonyok emlékei kavarogtak.

A meghitt gyerekkori karácsonyok, amikor a nagy barna macskót, vagy a villanyvonatot kapta. A későbbi éveken, amikor már felnőttként saját családjával ünnepelt.

A kislánya földöntúli boldogsága a játék baba, vagy a bababútor láttán.

Istenem, hogy tudott örülni, és mennyire szeretett hozzábújni – gondolta a férfi. Mennyire apás volt.

Már régóta nem várta a karácsonyokat, sőt egy idő óta egyenesen gyűlölte.

A válása utáni magányos karácsonyokra sem szívesen gondolt. Amióta pedig az utcán tengette életét, gyűlölt minden ünnepet.

Ez a hatodik karácsony, amit hajléktalanként az utcán élt meg, és számára csak az emlékek maradtak.

Megszokta a számkivetettek és megvetettek életét. Először még zavarta egy-egy szánakozó adomány elfogadása, mára azonban a teljes közönyösség és beletörődés vált az életszemléletévé.

A telet nem szerette a hideg miatt, a többi évszak elfogadhatóvá vált. A lényeg, hogy legyen egy kis enniváló és néha-néha valami innivaló.

Az ital, az jó. Elbódít és segít elfeledtetni a kilátástalan helyzetet.

Ismét érezte a csontokig hatoló hideget. Felnézett az égre és úgy gondolta, 10-11 között lehet az idő. Elhatározta, hogy minden ellenérzését félretéve, elmegy a menhelyre ebédelni.

Nem szerette a menhelyet. Nem tudta meghatározni az okát, de nem szerette. A menhelyen jó meleg, néhány ismerős sorstárs barátságos köszöntése, és ünnepinek éppen nem nevezhető ebéd fogadta.

Az ebédosztó, mikor rákerült a sor, megkérdezte, tegnap este miért nem jött, hiszen sült hús volt és még egy szelet sütemény is.

A férfi csak megrántotta a vállát, de nem válaszolt. Az ebédosztó – mintegy kárpótlásul – két kemény tojást adott a főzelék mellé.

A leves meleg és sós volt. Más jót nem igen lehetett elmondani az ételről.

A főzelék íztelen volt, ráadásul nem is szerette. De meg kell enni, mert szüksége van az energiára. A férfi lassan evett és minden falatot jól megrágott.

Nem volt miért sietni. Régóta nem volt miért sietni.

A két tojást a végére hagyta, majd gondolva a holnapra is, csak az egyiket ette meg. A másik kemény tojást egy kétes tisztaságú zsebkendőbe csavarta és a szatyorba rejtezte.

Amikor kifelé indult, meglátta a menhely vezetőjét. Nem akart vele találkozni, mert tudta, hogy megint rákezd, hogy miért az utcán tölti az éjszakát. Szerencséje volt, mert megállították a menhely vezetőjét. A férfi kihasználva a helyzetet, gyorsan távozott.

Az utcán csoszogva megindult a körút felé. Azt gondolta, karácsony lévén az emberek talán adakozóbbak. A szokott helyére ment. Igaz, nem a legjobb hely volt a körúton, de néha egészen jó kis pénz összejött.

A forgalom hullámzó, de inkább gyér volt. Ennek megfelelően a kocsiból kinyújtott forintok is igen kevés összeget adtak ki. Már sötétedni kezdett, és alig több mint négyszáz forint gyűlt össze.

Megvárom, amíg teljesen besötétedik gondolta a férfi, azután elmegyek. Sok jó már úgysem lesz. Ahogy csoszogott a kocsik között látta, hogy a következő autó ablaka leereszkedik és egy kéz az alamizsnát nyújtja. Odacsoszogott, hogy elvegye a pénzt.

A férfi és a sofőrülésen ülő nő tekintete egyszerre találkozott. Mindketten megkövülve nézték a másikat.

– Apa? – csúszott ki önkéntelenül a nő száján a kérdés.

– Kislányom -- dadogta a férfi zavartan.

A lámpa zöldre váltott, de a nő nem indult el. A két ember zavartan megmerevedve nézte egymást.

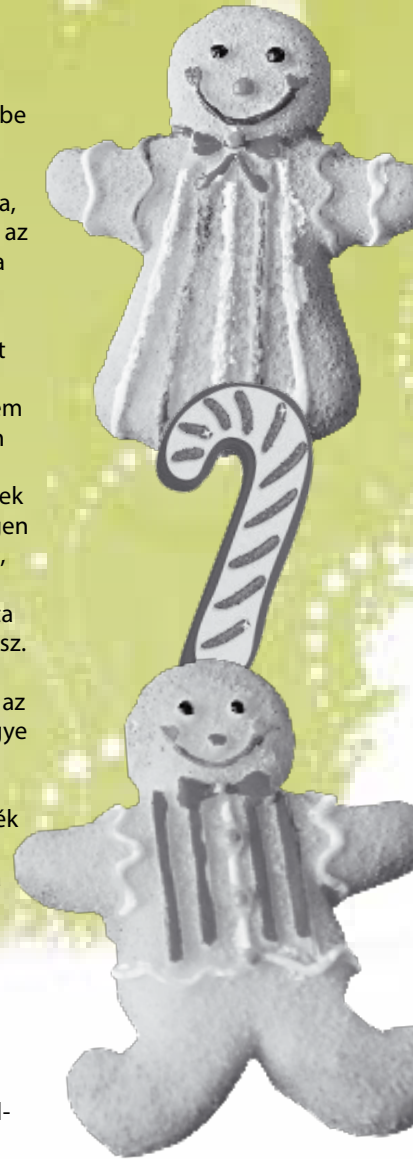
– Anya miért nem indulsz már? -- csivitelte a hátsó ülésen ülő aranyászoke hajú kislány.

– Drágám, valami baj van? -- kérdezte a nő mellett ülő férfi is.

A hátsó kocsik előbb bösz dudálásba kezdtek, majd szép sorban kikerülték a zöld lámpánál veszteglő kocsit.

A nő visszarakta a fémpénzt a tárcájába, hosszasan kotorászott benne, majd a férfi kezébe nyomott két papírbankót. Az ismét zöldre váltó lámpánál, visító kerekekkel indítva, vadul elszáguldott az autó. A férfi a kezében lévő két darab ötezrest nézte, és szeme megtelt könnyel.

Először könnyezett amióta az utcán él, és először érezte, hogy megalázták.

A Büntetés-végrehajtás Országos Parancsnokságának lapja

Felélős kiadó: **Csöti András** bv. vezérőrnagy, mb. országos parancsnok • Főszerkesztő: **Szalai Tímea**

Felélős szerkesztő: **Mészáros Zita**, Evenness Kft. • Fotó: **Apró Andrea és archív**

A szerkesztőség elérhetőségei

Cím: **BVOP Sajtóiroda**, 1054 Budapest, Steindl Imre u. 8.

Telefon: **+36/1/301-8424, -25** • E-mail: **sajto@bv.gov.hu** • Nyomdai előkészítés: **EVENNESS Kft.**

Nyomda: **Duna-Mix Kft.**, 2600 Vác, Barabás M. u. 1.

Karácsonyi gondolatok

Havat terel a szél az erdőn,
mint pehely-nyáját pásztora.
S néhány fenyő már érzi sejtőn,
miként lesz áldott-fényű fa,
és hallgatózik. Szűz utakra
feszül sok ága, tűhegye –
szelet fog – készül, nő magasba,
az egyetlen szent éj fele.
(Rainer Maria Rilke: Advent)

Mikor ezeket a sorokat írom, már javában adventben járunk. A természet pihenőben, hóaplan alatt alussza ki az esztendő sok viszontagságát. De az ember is keresi a csendet – a mélyet, lélektisztítót. S miközben lelkünk várakozik az Úr jövetelére, abban találjuk meg advent értelmét, hogy embertársaink felé is lélekkel közelítünk.

Gyakran mélázom el azon, hogy ha a szeretet evangéliumi parancsát valóra váltanánk, további parancsolatokra, előírásokra talán nem is lenne szükség. Letöltőházakra, rácsokra sem. Ki-ki szerettei körében lehetne, és a családok együtt énekelnék karácsony estéjén a „Mennyből az angyalt”-t. Csakhogy manapság a szeretet – a szó értelme – veszítette el az értékét: addig koptattuk, magyaráztuk, ahelyett, hogy gyakoroltuk volna. Az advent is erre kínált alkalmat: tenni a jót, kerülni a rosszat, tettekké váltani a szeretetet. De mi a forralt bor, a szegfűszeg és fahéj hangulatára alacsonyítottuk le. A hívó harangszó csak keveseknek jelent valamit: már az advent sem a régi.

**Nem akar
Ő mást, csak
mérhetetlen**

Most sem fog megkímélni bennünket a karácsony előtti hadjárat: az ajándékozási mánia. A „szabad világban” roham a boltokban, a naphosszat való tülekedés örülete. Nem lát messzire az, aki nem veszi észre, hogy a karácsonyi ajándékozás már régen nem a szeretet megnyilvánulása, hanem a kereskedők „nagy kaszálása”. Már megint a pénz, ami elhomályosítja a lényegét.

**szeregettel
békíteni ezt a
sokszándékú
nagy családot,**

De legbelül mind érezzük, tudjuk mi az, amire leginkább vágyunk ez idő tájt: a békére, családtagjaink közelségére, meghitt otthonra, a szeretetre. Nem értjük, de így van; valahogy karácsony táján efelé fordul minden emberi tekintet. A baj az, hogy csak várjuk, de tenni érte nem sokat teszünk, hogy a béke meg is szülessen végre. Cívódunk zárkán és azon kívül, irigykedünk, hamisan szólunk, legyintünk a másira és hátat fordítunk neki. Aztán muszájból parolázunk, de belül másképpen gondoljuk...

**akik mi
vagyunk,
emberek.**

Isten a jóság, a béke barátja. Mindenütt ott van, ahol őszintén és igazul, szeretettel szólnak egymáshoz az emberek, még a börtönök falain belül is, sőt, talán ott a leginkább: az emberi nyomorúság, a bűn terhe alatt görnyedők között. Meg vagyok győződve róla, ha Jézus most, a XXI. században születne, és elesettek között akarna emberré lenni, akkor hajléktalanszállón vagy börtönben lépne be történelmünkbe.

Karácsony. Az Isten Fia, Jézus születésének nagy ünnepe. Nem akar Ő mást, csak mérhetetlen szeretettel békíteni ezt a sokszándékú nagy családot, akik mi vagyunk, emberek. Élünk bárhol szeretett hazánkban, rácsosn innen és túl, fogvatartottként vagy börtönörként, kivétel nélkül erre kell törekednünk: elsimítani kapcsolatainkban a ráncokat; kiengesztelődni, új lendületet venni, jó szóval felelni, békességben készülni karácsony közeledő ünnepére.

Áldott karácsonyt mindenkinek!

Mészáros István atya

Október 23-át ünnepelték az intézetekben

Emlékezetes műsorokkal, színvonalas előadásokkal adóztak a fogvatartottak az 1956-os forradalmi eseményeknek és a hősök emlékének.

A Kalocsai Fegyház és Börtönben a Kossuth Zsuzsanna Humán és Kereskedelmi Szakközépiskola és Szakiskola diákjai mutatták be ünnepi műsorukat. A tanulók korhű ruhákban, énekekkel, táncsal kísérvé játszottak a fogvatartottaknak. A Tiszalöki Országos Bv. Intézetben a fogvatartotti színjátszócsoporthét tagja nem csupán a forradalom jeles pillanatait elevenítette fel, hanem tisztelgett azon történelmi szereplők előtt, akik emlékeztetésé tették 1956. október 23-át. A Fiatalokorúk Büntetés-végrehajtási Intézetében szintén a fogvatartottak készültek ünnepi megemlékezéssel: elénekelték a Himnuszt, meghallgatták Nagy Imre november 4-ei híres rádióbeszédét, amelynek talán megrendítőbb mondata az volt, hogy: „Csapatunk harcban állnak, a kormány a helyén van...”, majd a bejátszást követően a műsor végén elszavalták a Szózatot. A nagykorú fogvatartottak erkölcsi hozzáállását mutatta, hogy most azok is szerepeltek a műsorban, akik más alkalmakkor nem szoktak. A fiatalokorú fogvatartottak, az iskola tanulóit szintén ünnepi műsorral emlékeztek meg a 301-es parcellában elhelyezett hősi halottakról és a történelmi jelentőségű nap eseményeiről.

Jóvátétel Debrecenben

Drog- és bűnmegelőzési előadás-sorozatot szerveznek a Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézetben. A programsorozat a TÁMOP-projekt tette lehetővé. Az eseményeken az érintett fogvatartottak személyes tapasztalataikat mesélik el a diákoknak.

„Tanulni annyit, mint felismerni, amit régóta tudsz. Cselekedni: bizonyosságot tenni arról, hogy tudod. Tanítani: emlékeztetni másokat, hogy tudják ők is, ugyanolyan jól.”

(Richard Bach: Illúziók)

A Hajdú-Bihar Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet és a Debreceni Kábítószerügyi Egyeztető Fórum ezzel a mottóval rendezte meg a drog- és bűnmegelőzési programsorozat újabb találkozóját, melynek célja felhívni az érintettek és a velük kapcsolatban állók figyelmét a kábítószerrel kapcsolatos cselekmények súlyos következményeire. A program újdonsága, hogy a szakterületen dolgozó szakemberek előadásai mellett a fogvatartottak saját tapasztalataik, élményeik elmesélésével is felhívják a veszélyeztetett korú fiatalok figyelmét a helyes életút és a drogmentes mindennapok fontosságára. A szabadságvesztésüket töltő fogvatartottak a diákoknak arról beszélnek, hogyan kerültek kapcsolatba a kábítószerrel, hogyan változtatta meg negatív irányban az életüket, hogyan tette tönkre családi kapcsolataikat, hogy kerültek börtönbe, és hogy élnek meg a szabadságelvonással járó érzéseket. Az előadások egyik tapasztalata és egyik nagy eredménye, hogy a programban résztvevő fogvatartottak felismerik és el is mondják, hogy:

saját, személyes sorsunknak mi vagyunk az alakítói, és felelősséggel tartozunk cselekedeteinkért, és a kimondott szóért is. Ahogy az ókori görög *Pithagorasz* is mondta: „Senki nem lehet szabad, aki szenvedélyének rabja.” Az első előadáson a helyi Baross Gábor Szakképző Iskola és Kollégium 9/B osztályának diákjai hallgatták meg a fogvatartottak önvallomásait. Az együttműködést a szervezetek hosszabb távra tervezik, az előadásokat havonta egy alkalommal, más-más debreceni középiskola diákjai és az őket elkísérő ifjúságvédelmi felelősök számára tartanák meg.

A fiú a Fővárosiban is visszanézett a tükörből

A Makranczi Zalán és Perjés János nevével fémjelzett kétfelvonásos darab újabb állomása volt a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet III. objektuma. A fiú a tükörből, avagy rekvem a gyermekkorért című színelőadás alatt sokan saját gyermekkorukat látták megelevenedni a színpadon. A családon belüli erőszakot elszenvedő gyerek felnőtte válásáról szóló előadást minden fogvatartott átérzéssel figyelte. Voltak szép számmal a közönség soraiban olyanok is, akik még soha nem láttak színházi előadást, így érthető volt az a sok lelkes, köszönő tekintet, szó és taps, amit a színészek kaptak a produkció végén.

...és Tiszalökön

November 26-án a Tiszalöki Teleki Blanka Gimnáziumban rendhagyó osztályfőnöki órán beszélgetett 9. és 10. osztályos diákokkal és az osztályfőnökökkel két fogvatartott. Az eseményt a jóvátételi program keretében szervezték az intézet projektgazdái. A fogvatartottak történetét harminc diák és öt pedagógus hallgatta végig.

Világzenei koncert a győri börtönben

A vakok világnapján az ifj. Csoóri Sándor vezette Buda Folk Band című együttessel adott koncertet Tcha Limberger világtalan belga roma hegedűs a győri börtönben.

Harminchárom elítélt férfi ül a nézőtér faszékein. Tcha Limberger hegedűművészre várnak. A világtalan, belga roma zenész Braille-írással tanult meg magyarul, amit mondataiból észre sem veszünk, helyesen, pontosan ejti ki a hangokat. Arról is hamar megfeledkezik a hallgatóság, hogy egy világtalan énekel és hegedül: ha beszél, feláll a székéről, szemével szinte fürkészi a közönségben ülők tekintetét. Tcha Limberger azért utazott el Győrbe, hogy segítsen a vakoknak. Hétfőn a zenekarral együtt az Egyetemi Hangversenyteremben is fellépett, az est bevételét a rendező Első Győri Lions Club a Vakok és Gyengénlátók megyei rehabilitációs központjának ajánlotta fel.

Tcha a koncert első részében egyedül énekel, előbb gitárral, majd hegedűvel kíséri magát. A cigányok egyik népcsoportjaként ismert szintók jazzdallamait pengeti. Két dal után megáll, s kijelenti: egyedül játszani..., hát azt nagyon magányosnak érzem. – Így invitálja a Buda Folk Band című zenekar tagjait. Együtt játszanak kalotaszegi s más erdélyi motívumokat, világzenévé emelik a folklórt. Sőt még Petőfi egyik versét is megéneklük. Hol lassúbb, fájdalmasabb, hol szoknyapörgető muzsikát hallhattunk az egyórás koncert alatt.

– Magamtól nem hallgatnék népzene, de itt nagyon élveztem az előadást – mondja egy elítélt. Lopás miatt került ide immáron másodszer, 15 évvel ezelőtt is hasonló bűncselekmény miatt ítélték el. Autoszerelő és szakács a végzettsége, de hozzáteszi: nem alkalmazkodik sehol, akár van szakmája, akár nincs. – Ki venne fel egy volt elítéltet? – teszi fel a kérdést. – Én sem venném fel – mormogja rá a választ. Önálló vállalkozásba akar fogni, amikor majd pár hónap múlva szabadul.

Hátrányos helyzetből is lehetsz sikeres

A börtön lakói átveszik a ritmust, dobolnak a lábaikkal, tapsolnak és fütyülnek. A koncert után ajándékot kap tőlük Tcha Limberger, egy általuk készített dombor cérnaképet, angol nyelven, Braille-írással írták rá: Köszönjük!

– Azt szerettük volna bemutatni a börtön lakóinak, hogy a hátrányos helyzetben lévők is érhetnek el példás sikereket – fogalmazta meg a koncert célját a győri börtön igazgatója, Mihály Attila ezredes, aki azt is elmondta: a börtön olyan hely, ahol „hibernálnak” az emberek: rengeteg a szabadidő, lassan telik el egy-egy óra, képesek feladni önmagukat, a jövőjükkel nem akarnak szembenézni. Ha a társadalom ad nekik valamilyen érdeklődő jelzést, biztatást, az nagy energiákat mozgósíthat bennük a változásra.

Tcha Limberger, a világtalan belga roma hegedűs tapasztalatai szerint nem érték előítéletek vagy hátrányok amiatt, hogy a világot nem látó szemmel, hanem lélekkel látja. Szerencsének tartja, hogy sohasem látott, így nincs is hiányérzete. Szülei úgy próbálták nevelni, hogy önállóan is tudjon majd élni. Húszévesen elköltözött otthonról, később pedig Budapestre jött. Hozzáteszi: persze van olyan helyzet, amikor kell a segítség, de főzni például tud.

– Én nem focizni jártam le az udvarra, hanem zenét hallgattam. Tizenhét éve hegedülök, de először gitározni tanultam meg – meséli magáról. A magyar népdal pedig a harmóniája miatt tetszik neki, és mert sok vonó játszik egy-egy dalban.

– Lehetett azt érezni, hogy börtönben vannak? – kérdeztem tőle.

– Tudjuk, hogy ide jöttünk, de a börtön lakói is ugyanolyan közönséget jelentettek számunkra, mint bárki más. Nem éreztem feszültséget vagy nyugtalanságot – válaszolja a hegedűművész.

– Mi azt is láttuk, hogy csillognak a szemek, járnak a lábak – teszi hozzá ifjabb Csoóri Sándor.

Tcha sem a hazájában, sem nálunk nem érzi az oktan előítéletek hatásait, azonban sokkal többet éreznek meg ebből az elítéltek.

– Amikor kiengednek minket rabruhában utcát söpörni, látjuk a ránk bámuló szemeket. Az anyuka sietve átviszi a gyerekét az utca másik oldalára, lehajtott fejjel mennek el mellettünk, nem néznek sem a szemünkbe, sem ránk – osztja meg tapasztalatait egy öszülő férfi, aki garázdaság büntette miatt van a győri börtönben. Ő már szembenézett a jövőjével, másfél hónap múlva kiengedik. A családjával szeretne kimenni külföldre, ott próbálnának szerencsét.

– Csak akkor lehet ezt a bezártságot kibírni és a jövőre gondolni, ha vár valaki haza – teszi hozzá a harmadik elítélt.

A három elítélt véleménye egybehangzóan: nem biztos, hogy aki elítél minket, sokkal jobb ember nálunk. Tudjuk, hogy nem jó irányba haladtunk, azt is tudjuk, hogy a jövőnköt nehéz lesz helyrehozni. Elkövetett bűncselekményüket azzal magyarázzák: azért tettük, hogy az életben előbbre jussunk. Nem így kellett volna...

Kovács Veronika

Zenés evangelizáció az intézetekben

Október 11-én a Magyar Evangéliumi Börtönmisszió (MEB) németországi kórusa zenés evangelizációt tartott a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet II. és III. objektumában. A 21 fős német kórust a MEB elnöke, Szabó József kísérte. A kórus tagjai három nyelven, magyarul, németül és angolul énekeltek evangéliumi énekeket. Személyes, Jézus Krisztusról szóló életpéldáikkal egyszerű módon tettek biznyságot hitükről és a fogvatartottak között végzett segítő szolgálatuk értelméről. A kórus tagjai dalban mondták el, hogy az Istenben bízó ember őszintén, küzdelmei közepette is szeretetben és becsületesen élheti hétköznapijait.

A két objektumban összesen 131 fogvatartott vett részt az előadásokon. Az alkalmat lezáró imádságot követően a missziós munkatársak Újszövetség köteteket osztottak szét a jelenlévők között, a Fővárosi Bv. Intézet vezetői pedig a fogvatartottak által készített ajándékokkal köszönték meg a kórus vezetőjének, valamint a MEB elnökének a szolgálatot.

A Magyar Evangéliumi Börtönmisszió német missziós csoportja fellépett a *Kalocsai Fegyház és Börtönben* is. Hangszerekkel kísért koncertjükön magyar nyelven csendült fel *Leonard Cohen* Hallelujah című, sokak által ismert műve is. A zenei blokkokat egyéni hitvallások szakították meg, melyben egy hölgy elmondta, hogy az ő lánya drogozott és börtönbe került, azóta érzi hivatásának, hogy fogvatartottakat látogasson a börtönökben.

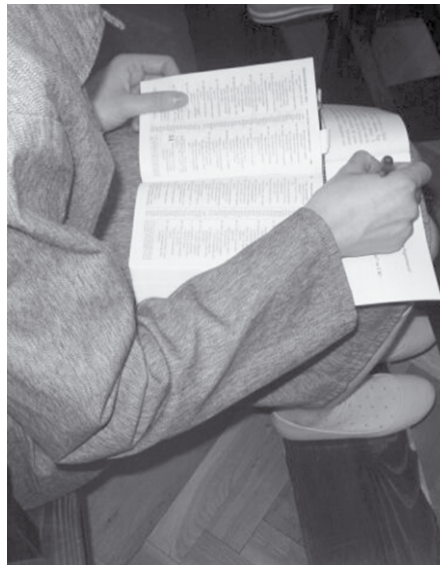
Nemcsak Németországban, hanem Magyarországon is hirdeti, hogy bárki lehet szabad lélekben, még ha fizikailag nem is. A csoport előadását közös imádság zárta, ahol mindenki magában elmondhatta kérését. Az elítéltek meghatottan köszönték meg a csoportnak a tartalmas, hozzájuk szóló gondolatokat.

A *Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet* Regionális Fiatalok Telephelyén a fiatalok fogvatartottakat is meglátogatta a német misszió. 125 fogvatartott hallgatta a magyar és német nyelven előadott egyházi énekeket és példabeszédeket.

Teológushallgatók szolgálata Debrecenben

Október 11-én a Debreceni Református Hit-tudományi Egyetem teológus-lelkész szakos hallgatói ígét hirdettek a debreceni fogvatartottaknak. A „72 óra kompromisszum nélkül” elnevezésű önkéntes program keretében a Hajdú-Bihar Megyei Bv. Intézetben 12 teológus végzett szolgálatot, akiket Hodossy-Takács Előd docens is elkísért. A fogvatartottak gitárral kísért énekléssel köszönték meg a feléjük áradó szeretetet, a börtönlelkész teológiai könyvekkel viszonzta a hallgatóknak a fogvatartottak körében végzett szolgálatot.

Országos Bibliaverseny

Advent első vasárnapján kezdődött meg a fogvatartottak számára kiírt, immár hagyományos országos bibliaverseny. A börtönlelkészek áldozatos munkájának köszönhetően 1114 fogvatartott kezdte meg a feladatlapok kitöltését az ország 27 börtönében. Idén két bibliai részletből kellett a fogvatartottaknak készülniük: az 51-75. zsoltárból, illetve Márk evangéliumából. Idén komoly tétje is van a vetélkedőnek: az első öt helyezett minden intézetben jutalomban részesül.

Oltárképszentelés a miskolci börtönkápolnában

November 5-én a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet kápolnájában tartott szent liturgia keretében Orosz Atanáz Miskolci Apostoli Exarchátus püspök exarcha és Tarkó Mihály miskolci ortodox lelkész szentelte meg a kápolnának adományozott oltárképet, amelyet Kárpáti László festőművész festett. A római katolikus, a református és a görög katolikus egyházak támogatásával kialakított, ez év márciusában felszentelt ökumenikus kápolna így elnyerte végső formáját.

Ez történt 2012-ben

Hideg tél, forró nyár. Talán ezek az első gondolataink, ha a visszatekintünk erre a lassan elmúló évre. A Börtönújság most felidézi azokat a fontos eseményeket, amelyek a börtön falain belül és kívül hatással voltak jelenünkre és talán a jövőnkre is.

Börtönélet

Hóhányók

A februári, rendkívül hideg télben fogvatartottak is segítettek a városok lakosságának a hómentesítésben. A Szabolcs-Szatmár-Bereg Megyei Büntetés-végrehajtási Intézet fogvatartottjai hólapátot ragadtak, hogy kiszabadítsák Nyíregyházát a hó fogságából. A belváros igazságügyi centrumát tisztították meg a leesett nagy mennyiségű hótól.

Az állampusztai bv. intézet fogvatartottjai is kivették a részüket a munkából: tíz elítélt három napon át tisztította a köztereket a szüntelenül eső hótól, Kalocsa polgárainak pedig hat fogvatartott segített a hó eltakarításában.

Munka a börtönökben

Miközben a nehéz gazdasági helyzet hatására éleződik a piaci verseny a vállalkozások között, a büntetés-végrehajtás gazdasági társaságainál növekszik a dolgozó fogvatartottak létszáma.

Január elsején lépett hatályba az a jogszabály, amely egyértelműen kimondja, hogy az elítélteknek kötelező dolgozniuk. A teljesség igénye nélkül néhány példa a foglalkoztatásra: Pálhalmán és Állampusztán az állattenyésztésben és a növénytermesztésben, a pálhalmi biogázüzemben az élelmiszer-hulladék előkészítésében vesznek részt a fogvatartottak. Kalocsán és Balassagyarmaton egyenruhákat varrnak, cipőt gyártanak, Tökölön a papíripari üzemben dolgoznak, Sopronkőhidán vas- és acélszerkezeti munkálatokat végeznek, Vácott nyomda működik, a Fővárosi Bv. Intézetben zöldségfeldolgozó és PET-palackválogató, -újrahasznosító üzemel.

Ezen túlmenően **Pálhalmáról** idén több mint hatvan önkormányzatnak szállítottak összesen 2300-nál is több növényekmalacot az ország szinte minden megyéjébe. A közel nyolcszáz fogvatartottnak munkát adó gazdaság részt vesz a Start-munka mintaprogramban: az Agrospeciál Kft. szállította azokat a választott malacokat, amelyeket az önkormányzatok által foglalkoztatott közmunkások gondoznak tovább.

Baracsán május 31-én adták át a megújult péküzemet, amely 25 fogvatartottnak biztosít állandó munkát. Az ott készülő péksüteményeket pedig hét bv. intézetbe szállítják. A baracskai fogvatartottak elmondásuk szerint szabadulásuk után is pékként akarnak elhelyezkedni. Többségüknek ez az első szakmája, és kíváncsiak, hogy a megszerzett papírral odakint valóban többet érnek-e

majd, mint bekerülésük előtt. A 48 éves Sz. F. máris a szerencsések közé tartozik: szabadulása után állást kap egy kispesti pékségben.

Jóteköny fogvatartottak

Sokszor bebizonyosodott már, hogy a rosszfűeknek is van szívéük: a szolnoki fogvatartottak jótekönyöségi műsort adtak a Zöldházban. A Venyige utcában egy beteg kislány gyógyulásáért gyűjtöttek kupakokat, Kalocsán pedig az iskolakezdést segítették konzervek felajánlásával.

Két hatalmas bográcsban rotyogott egy nyári napon a gulyásleves a szolnoki Zöldház udvarán, ahol egy fiatalember hatalmas fakanállal keverte az ételt, társa pedig csipetkét gyártott. Mindkét férfi a szolnoki börtön lakója. – Szívesen vagyunk itt, jó érzés, hogy ma nem a „kollégáknak”, hanem a nagycsaládosoknak főzhetünk – mondta Róbert. Különös nap volt ez: a két fogvatartott férfi főzött, mások műsort adtak a főleg nagycsaládos civil érdeklődőknek. A Humán Szolgáltató Központtal közösen szervezett programon a szolnoki fogvatartottak nem csak a nagycsaládosoknak, hanem a beteg gyerekeknek is segítettek: a rendezvényen összegyűlt felajánlásokat a Leukémiás Gyermekekért Alapítványnak adományozták.

A **Venyige utcai intézet** idén másodszor csatlakozott a kilencéves, súlyos oxigénhiánnyal született Zólyomi Kitti gyógykezelését támogató gyűjtéshez. A segítők műanyag palackok kupakjait gyűjtik össze, melyeket egy feldolgozó cég vesz át. Munkájuk „termését” a sajtó nyilvánossága előtt, ünnepélyes keretek között adták át szeptember 19-én. Az eseményen részt vett a kislány és családja is. A palackválogatóban dolgozó lelkes fogvatartottak ezúttal 31 zsákot

töltöttek meg, zsákonként mintegy 3200 kupakkal. Ez nem kevés pénz, hiszen jelenleg 65 forintot adnak egy kiló műanyag kupakért. A pénzt érő adomány gyűjtésébe nem csupán a jutalom vagy egyéb könnyítés érdekében kezdtek a fogvatartottak. Havanyecz Mihály fogvatartott elmondta: -- Nem gondoltam az ítélet könnyítésére. Azt mondtam magamban, ez a legkevesebb, amit meg tudok tenni, nekem ez csak egy mozdulat. Követtem én már el annyi rosszat az életemben, hogy most valami jót tegyek.

Karitatív konzervgyűjtés Kalocsán. A kalocsai fogvatartottak is gyerekeken igyekeztek segíteni. Tanévkezdéskor karitatív célú konzervgyűjtés zajlott az intézetben. A felajánlással az iskolát kezdő, rászoruló gyerekek számára kívántak segítséget nyújtani szép eredménnyel: a fogvatartottak 371 halkonzervet, 176 sertésmájkrémet, 700 húskrémet és 104 vagdalthús-konzervet adtak össze a kisiskolásoknak. A Szent Kereszt Börtönkápolnában összegyűjtött adományokról

Mészáros István börtönlelkész, templomigazgató elmondta: „Szép és nemes gesztus, ezenkívül nem kis segítség a szülők számára, hogy a fogvatartottak felajánlásukkal támogatták gyerekeiket.”

A **nyiregyházai fogvatartottaknak köszönhetően** pedig tisztább, rendezettebb környezetben kezdhették meg a tanévet a RIDENS Szakképzőiskola tanulói. Az érzékszervi és mozgássérült, valamint tanulásban akadályozott gyerekek iskolájában és a kollégiumban a fogvatartottak ragadtak ecsetet, és kifestették a megújulásra szoruló helyiségeket. A társadalmi munkát Rózsavölgyi Mária intézményvezető levélben is megköszönte, kifejezve reményét, hogy ez a kapcsolat nem szakad meg a jövőben sem.

Jótevény fogvatartottak

A **Cetli 2 – DizajnER** nyerte a „Te is filmes vagy!” című drogprevenciós kisfilmverseny különdíját. A filmet a Váci Fegyház és Börtönben működő médiaklub és az irodalomszakkör tagjai készítették.

Az Amerikai Presbiteriánus Egyház kezdeményezése volt a cigány kultúra világnapjához kapcsolódó imahét, amelyhez csatlakozott a Magyar Református Egyház. A roma imanapot először tavaly tartották, a páhalmai intézetben. A rendezvénynek idén a Közép-dunántúli Országos Büntetés-végrehajtási Intézet baracskai objektuma adott otthont.

Az imanapnak már az első része is meghatározó volt: a program a cigány himnusz beás, oláh, majd magyar nyelvű éneklésével kezdődött, melynek utolsó mondatát: „Megátkoztál, meg is vertél, örök csavargóvá tettél” – a fogvatartottak átírták, és „Megáldottál, megváltottál, országodba befogadtál” szöveggel énekeltek. Az előadások közben az Agapé gyülekezet gyöngyöSOROSZI cigány gyülekezetének tagjai énekeltek, majd az imanap zárásaként a vendégek és a fogvatartottak a Szénási Jonathán Sándor csatkaí búcsún készült képeiből rendezett kiállítását nézték meg.

Kívül tágasabb

Közélet

Január 1-jén hatályba lépett **Magyarország új alaptörvénye**. A törvény értelmében a magyar állam hivatalos elnevezése Magyar Köztársaságról Magyarországra változott.

E napon lépett hatályba az **új választójogi törvény** is, melynek legfőbb rendelkezései értelmében az országgyűlési képviselők száma a soron következő választás után 199 fő lesz a mostani 386 fővel szemben. A vegyes választási rendszer egyfordulósá alakul, és eredményességi küszöb sem lesz, így mandátumot az a jelölt szerez, aki a legtöbb érvényesen leadott szavazatot kapta, függetlenül a megjelentek számától. Fontos változás még, hogy a mostani 176 egyéni választókerület helyett a jövőben 106 lesz, és megszűnnek a területi listák.

Május 10-én hivatalba lépett **Áder János**, Magyarország új köztársasági elnöke, aki Schmitt Pált váltotta a Sándor-palotában.

Ez történt 2012-ben

Második elnöki ciklusát kezdheti meg az Egyesült Államok első afroamerikai elnöke, Barack Obama. A demokrata elnök a novemberi elnökválasztáson győzött a republikánus Mitt Romney-val szemben.

Kultúra

Sztankay István színművész lett a Nemzet Színésze, akit a tavaly decemberben elhunyt *Garas Dezső* helyére választottak meg januárban. A 2000-tól odaítélt címet a nemzeti színjátszás élő művészei közül azok kaphatják meg, akik a magyar nyelv ápolása, a nemzeti irodalom tolmácsolása, a magyar színművészet, a nemzeti színjátszás népszerűsítése során kimagasló érdemeket szereztek. A

címet egyszerre legfeljebb tizenketten viselhetik, halálozás esetén a megüresedett helyre a cím többi birtokosa egyhangú szavazással tesz javaslatot. A Nemzet Színészei jelenleg: *Avar István, Berek Kati, Bodrogi Gyula, Haumann Péter, Király Levente, Máthé Erzszi, Molnár Piroska, Psota Irén, Szabó Gyula, Sztankay István, Tordy Géza és Törőcsik Mari.*

Tudomány

Februárban pályára állt a **Masat-1 magyar műhold**. A magyar és a satellite szavakból képezett nevű, 1 kilogramm tömegű, 10 centiméter élhosszú és kocka formájú tárgy az első teljesen magyar építésű műhold, melyet a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen fejlesztettek ki. Az alkotók célja az volt, hogy egy 10 cm-es élhosszúságú kockába integráljanak egy olyan 1 kg tömegű rendszert, mely képes túlélni a rázkódást, alkalmazkodik a szélsőséges környezethez, valamint 2000 km magasságban legalább 3 hétig képes működni és kommunikálni a földi vezérlőállomással. A Magyar Posta emlékbélyeget, a Magyar Nemzeti Bank emlékérmét adott ki a felbocsátás alkalmából.

Márciusban jelentették be, hogy **Szemerédi Endre** magyar matematikus kapta az idei Abel-díjat. Az Abel-díj tízéves történetében ezzel *Lax Péter* után a második magyar részesült a díjban. Az **Abel-díjat** a Nobel-díj mintájára kiemelkedő matematikusoknak osztják ki minden évben. Szemerédi jelenleg a Rutgers Egyetem Számítógép-tudományi Tanszékének egyetemi tanára.

A svájci hadronütköztetőben, a CERN-ben júliusban jelentették be, hogy nagy valószínűséggel megtalálták a fizikában régen keresett, „isten részecskének” is nevezett **Higgs-bozont**.

A NASA Mars Science Laboratory nevű küldetése keretében augusztusban landolt a Marson a *Curiosity* (kíváncsiság) nevű Mars-autó. Az űrszonda 2011. november 26-án indult, és nyolc és fél hónap alatt érte el a Marsot, ahol a tervek szerint egy marsi évig (2 földi évig) üzemel. A Mars felszínén kémiai és biológiai vizsgálatokat végez, feladata a marsi élet keresése, a bolygó légkörének és geológiájának tanulmányozása, valamint az emberek Mars-repülésének előkészítése.

Katasztrófa

Az olaszországi Giglio partjainál januárban zátonyra futott és felborult a Costa Concordia nevű luxus utasszállító hajó. A balesetben 32-en vesztették életüket, köztük a hajón dolgozó magyar hegedűművész, Fehér Sándor, akire azóta hősként emlékeznek. Több szemtanú elmondta, hogy a zenész a baleset után kitért pánikban visszafordult, hogy magához vegye a hangszerét, előtte azonban gyerekeknek segített felvenni a mentőmellényt. „Először gyerekeket mentett kötelességből, majd meghalt a zenéért”, illetve „Igazi magyar hős” -- olvashattuk az internetes hozzászólások között.

A **Sandy hurrikán** november elején, az elnökválasztás előtti napokban csapott le az Egyesült Államok keleti partjaira. Közel 60 millió ember élete és vagyona került veszélybe. A vihar elszenvedőinek soha nem látott áradásokkal, elöntött házaikkal és utcáikkal, áram és tömegközlekedés nélkül maradt városokkal és sajnálatosan halottaikkal kellett szembesülniük. A vihar a legnagyobb pusztítást a világ fővárosának is tartott New Yorkra mérte, a kárfelmérés és a helyreállítás lapzártakor is tart.

December 21-én, a jelen időszámítás szerint véget ér a maja naptár érvényben lévő ciklusa, mely tény alapján többen egyenesen a világvégét jövendölik.

Mi azokhoz csatlakozunk, akik ezt csupán egy új naptári ciklus kezdetének (és akár egy jobb világ eljövételének) tekintik, és ebben a tudatban kívánunk ez úton is békés új esztendőt!

Táncoló fekete lakkcipők

Sokakat ért váratlanul Komár László októberi halálhíre. Mint azóta kiderült, csak közvetlen hozzátartozói és közeli barátai tudtak több éve tartó küzdelméről a betegséggel, amiben sajnos végül alulmaradt. Az egyik utolsó rock and roll király, a magyar Elvis ötven év után szögre akasztotta a fekete lakkcipőket.

Komár László 1944-ben született a Veszprém megyei Adásztevelen. Már az ötvenes években is énekelt, a hatvanas években tagja volt az első magyar rock and roll bandának, Scampolónak, majd énekelt a Dogs, az Atlas együttesben, később a Non Stopban és a Sprintben. 1981-től jelentek meg szólólemezei, melyek több mint 3 millió példányban keltek el. Szerepelt Az áldozat, a Ripacsok, A nagy generáció, a Moziklip, a Na végre, itt a nyár! és a Scampolo című filmekben. 2011-ben Hungaroton életműdíjat kapott, és tavaly jelent meg utolsó stúdióalbuma is, Nagylemez címmel. Két lemezt adott ki Elvis Presley legnagyobb slágereinek magyar feldolgozásaiból, és egyik kezdeményezője volt annak, hogy az 1956-os forradalmat támogató amerikai rocklegendáról közterületet nevezzenek el Budapesten.

Komár László rock and roll slágerekkel vált ismertté, de pályatársai és rajongói a magyar Elvis Presley-nek nevezték, mivel nagy rajongója volt a Királynak. 1984-

ben Emlék – Elvis Presley címmel albumot is kiadott, amelyen magyar szöveggel énekelt Elvis legnagyobb slágereit.

„A magyar Elvis jó hasonlat, de Laci sokkal több volt egy tehetséges Elvis-imitátornál. Hitelesen tolmácsolta az 50-es évek rock and roll életérzését, de saját, komoly életművel is rendelkezett” – így emlékezett vissza az Omega frontembere, Kóbor János Komár Lászlóra, akivel a 60-as évek elején robbantak be a magyar zenei életbe. Bár a stílusuk különböző volt, Kóbor és Komár jó barátok voltak. – Laci egyedülállóan profi előadó volt. Bement, odaállt a mikrofonhoz, és négy perc alatt, elsőre úgy felénekelte mindent, hogy nem is kellett semmit újra felvenni – folytatta Kóbor a múltidézését.

A '80-as évek elején jelent meg legendás Pepita albuma, amellyel újra nagyot robbantott. Nem csoda, hiszen a lemezen olyan, azóta a popkultúra szerves részévé vált dalokat énekelt, mint a No miss, a Mondd kis kócos, a Magányos szívek klubja és a Táncoló fekete lakkcipők. Ezen a lemezen hangzik el minden idők egyik legszebb magyar balladája, az Óh, csak a hajnal jönne már.

Komár László nemcsak bársúlyos hangjával és jellegzetes színpadi mozgásával, hanem temperamentumával és humorával is jelen volt: a közelében megérthettük, hogy mi is az a „rock and roll életérzés”.

November 6-án több ezren kísérték utolsó útjára, melyet egy rózsaszín Cadillacban tett meg.

Ugrás a világűrből

Felix Baumgartner osztrák ejtőernyős, többszörös világrekorder bázisugró októberben 39 kilométer magasból ugrott le a világűrből. Az extrém sportoló teljesítményével megdöntötte a legmagasabbról végrehajtott és a leggyorsabb ugrás rekordját is.

A kísérletet az új-mexikói Roswellben hajtották végre (ahol 1947-ben állítólag három ufó űrhajó zuhant le – a szerk.), itt tudtak ideális körülményeket teremteni az ugráshoz, amit 36,5 km magasságból terveztek, melynek során a pilóta 40 másodperc alatt 1110 km/óra sebességre gyorsult volna fel. Az ugrást Baumgartner végül 39 045 méterről hajtotta végre. A világrekord-kísérlet, amelyre a sportoló már öt éve készült, arra is alkalmat adott, hogy adatokat gyűjtsenek az űrhajósok és a pilóták életmentéséhez és az emberi test sztratoszférában való viselkedésének tanulmányozásához.

Az első rekordkísérletet október 9-re tervezték, de az erős szélben meghiúsult a 834 497 köbméter térfogatú ballon biztonságos felfúvása, mivel a szél elcsavarta a ballont. A ballon csúcánál 40 km/h-t is elérő szélökéseket mértek, pedig az nem haladhatta meg az 5 km/h-t. Emiatt a következő kísérletet vasárnapra tették át. A halasztás mindannyiuk türelmét próbára tette, de a biztonság érdekében nem tehettek mást. Október 15-én, vasárnap végre sor kerülhetett az ugrásra.

Az ugrást követő sajtótájékoztatón Brian Utleya, a FAI rekordhitelesítő képviselője jelentette be, hogy Baumgartner 1342,8 kilométer/órás sebességet ért el, és ezzel átlépte a hangsebességet. A pilóta a 39 045 méter magasból 4 perc 20 másodperc alatt zuhant le, szabadesésben megtéve 36 529 métert. Az ugrás alatt testének egyetlen védelme túlnyomásos űrruhája és sisakja volt.

Baumgartner nem az első szféraugró: elődje, Joe Kittinger 1960. augusztus 16-án 31 300 méterről ugrott le, és négy perc harminchat másodperc hosszan zuhant, elérve a 988 km/óra sebességet.

(forrás: Wikipédia)

Rajzban mondták el

A Budapesti Fegyház és Börtönben apák találkoztak gyermekeikkel. A megrendítő és elgondolkodtató eseményen egymáshoz keresték az utat a mese és a rajz kifejező erején keresztül. Az apák fiaiknak írt és lemezre vett meséit a Mikulás teszi a gyermekek csizmájába.

A Budapesti Fegyház és Börtön tavaly óta vesz részt a hat országot érintő Grundtvig - P.R.O.T.E.C.T. Projectben. A kezdeményezés célja, hogy a „közös mesélés” segítségével javítsa a fogvatartott apák és fiúgyermekeik kapcsolatát, és lehetőség szerint csökkentse a gyerekek által elszenvedett pszichés nehézségeket.

Az intézet egyik pszichológusa által vezetett csoportfoglalkozások során a résztvevők az apák gyerekeivel játszott szerepéről beszélgettek, és elsajátították a gyermekek lelkéhez vezető egyik utat is: a fogvatartott apák megismerkedtek az olvasás és a mesék gyermekek fejlődésében játszott fontos szerepével és a mesék felépítésével. Miután sikeresen megtanulták a mesék legfontosabb jellemzőit, a következő lépésben azt a lélektani problémát próbálták megragadni és megfogalmazni, amellyel a fiaiknak szembe kell nézniük. Innen már nem is következhetett más lépés, mint a mese jelképes világában megfogalmazni azokat az érzéseket és történeteket, amelyek a fiaik számára is érthető módon mesélnek a nem könnyű helyzetről: mit is kezdhet a gyermek azzal, hogy édesapja börtönben van.

A program részeként az elítéltek szeptember 23-án soron kívüli látogatófogadáson találkozhattak fiaikkal, illetve az őket kísérő egy-egy hozzátartozóval. A „közös beszélőre” önálló dallal készültek a fogvatartottak, amelyet a találkozó kezdetén előadtak a családjuknak. Majd a rászvevők két feladatot kaptak: elsőként az apáknak és a fiaiknak közösen kellett megrajzolniuk azt az otthont, ahol lakni fognak, ha majd ismét együtt lehetnek. Ezt követően a gyerekek önállóan készítettek egy-egy családrajzot, melyeket a következő csoportfoglalkozáson pszichológus segítségével elemeztek a résztvevők.

Az elkészült meséket a következő hónapokban a fogvatartottak előadásában videóra rögzítik, az egyedi borítékkal ellátott DVD-lemezeket pedig egy Mikulás-ünnepség keretében vehetik majd át a gyerekek.

Légierős mesék Márianosztrán

A Márianosztrai Fegyház és Börtön kultúrkörletén szeptember 29-én Kositzky Attila nyugalmazott altábornagy, a magyar légierő volt vezérkari

főnöke tartott képekkel, filmekkel illusztrált élménybeszámolót izgalmas munkájáról és életéről. Az ízig-vérig pilóta 6665 felszállás, ugyanennyi sikeres leszállás és 33 369 levegőben töltött óra érdekességeiről beszélt az érdeklődő fogvatartottnak. Az előadás végén bemutatta két könyvét, majd számos kérdésre is válaszolt. Egyik legnagyobb élményeként azt említette meg, amikor légi irányító fia adta neki a repülés közben elvégzendő parancsokat.

A fogvatartottak köszönetképpen egy, a barkácsszakkörön elkészített vadászgépmakkal búcsúztak az előadótól.

Nosztrai fogvatartottak készítették az eligazító táblákat

A Pest Megyei Kormányhivatal Igazságügyi Szolgálatának munkatársai ősze elején azzal keresték meg a Márianosztrai Fegyház és Börtön parancsnokát, hogy a szolgálat irodáinak eligazító tábláit a fogvatartottak készítsék el számukra, ezzel is erősítve a hivatal és az intézet együttműködését. A táblák a barkácsszakkörös fogvatartottak munkájának köszönhetően el is készültek. Rétegelt falemezen festve, illetve pirográf technikával létrehozva jelent meg a szolgálatnál dolgozók neve, beosztása, irodáinak megnevezése, az irodák ügyfélfogadási ideje. A táblákat Kovács István parancsnokhelyettes adta át ünnepélyes keretek között a Pártfogó Felügyelői Szolgálat munkatársainak.

Egy szenvedély margójára

Pilinszky-délutánon vehettek részt a kalocsai fogvatartottak október 24-én. Nagy költőnk verseit Orbán György vers- és prózamondó, valamint Kovács Gábor énekes-gitárművész adta elő a kalocsai Szent Kereszt Börtönkápolnában. Az Egy szenvedély margójára című, Pilinszky János műveiből összeállított műsorban az előadók megrendítő képeket villantottak fel a háború poklából, a haláltáborokról és a 20. század magára hagyott emberének nagyvárosi szürkéségből bolyongó alakjairól a költő erős szavaival. Az elmúlt század egyik legnagyobb magyar költője lírájának tisztaságával és szigorú etikájával az emberség kérlelhetetlen mérője volt már az életmű megszületésekor, az napjainkban, és az lesz minden korban.

Pilinszky János

Egy szenvedély margójára

A tengerpartot járó kisgyerek
mindig talál a kavicsok közt egyre,
mely mindörökké fogva az övé,
és soha senki másé nem is lenne.

Az elveszítetlent markolássza!
Egész szíve a tenyerében lüktet,
oly egyetlen egy kezében a kő,
és vele ő is olyan egyedül lett.

Nem szabadul már soha többé tőle.
A víznek fordul, s messze elhajítja.
Hangot sem ad a néma szakítás,
egy egész tenger zúgja mégis vissza.

Új kápolna a Gyorskocsiban

Ökumenikus istentisztelet keretében adták át a Fővárosi Büntetés-végrehajtási Intézet Gyorskocsi utcai objektumának új kápolnáját. A kápolna felszentelésén az intézeti és egyházi elöljárók mellett fogvatartottak is aktívan részt vettek: ők egyházi korálokat énekeltek, verseket szavaltak, majd a maguk által készített ajándékokkal lepték meg a meghívott vendégeket. Az objektum börtönlelkésze, Vári Krisztina végzi a fogvatartottak, köztük közel kétszáz nő lelki gondozását. Az imaszoba azért is létesült, mert tapasztalatai szerint a nők sokkal nehezebben viselik családtagjaik hiányát, gyermekeik távollétét, mint férfi sorstársaik. A börtönkápolna csendjében azonban mindenki egy kis lelki békére, nyugalomra lelhet. A kápolna építészetileg is különleges, mert eredeti terveit Benczúr László Ybl-díjas építész készítette el, míg a kivitelezési munkálatokat a reintegráció jegyében a padlótól a mennyezetig fogvatartottak végezték.

Halottak napi gyertyagyújtás és kenyérszentelés Kalocsán

November 2-án gyertyagyújtással emlékeztek a kalocsai fogvatartottak elhunyt szeretteikre.

A Kalocsai Fegyház és Börtönben hagyománya van a halottak napi emlékezésnek, hiszen ilyenkor felekezettől függetlenül minden elítélt számára lehetőség nyílik arra, hogy gyertyát gyújtson, és néhány percnyi csendben a meghalt rokonokra, barátokra, ismerősökre emlékezzen – hiszen az emlékezés gyertyáit nem csak a temetőben, hanem bárhol, így a börtönben is meggyújthatjuk. A kalocsai intézet kultúrkörletén idén kétszáz fogvatartott emlékezett halottaira.

November 18-án, Árpád-házi Szent Erzsébet ünnepének előnapján Mészáros István börtönlelkész megszentelte a fogvatartottak kenyereit. Erzsébet-napon az egyház hagyományosan kenyérszentel, és ezzel kínálja híveit a templomi szertartások alkalmával, emlékeztetve arra, hogy a szeretet cselekedetei mindannyiunk kötelessége. A börtönlelkész e szavakkal hívta fel a fogvatartottak figyelmét az étel, különösen a kenyér tiszteletére: „Istenünk, minden áldás kútfeje. Te azt akartad, hogy a szeretet tettei elválaszthatatlanok legyenek keresztény életünkötől. Alázattal kérünk, szálljon áldásod ezekre a kenyér-eledelekre, hogy a mindennapi betevőben ajándékozó jószágodra emlékeztessen, kedves szentem, Árpádházi Erzsébet közbenjárására pedig erősítsd meg bennünk a szándékot, hogy készséggel siessünk nélkülöző embertársaink szolgálatára, akikben téged magadat kell felismernünk.”

Kicsikét szűk nekem a világ

A pannonhalmi bencés gimnázium diákjai váci, tököli és győri rabokkal találkoztak egy novemberi szombaton. A főapátság védőszentjének, Szent Márton ünnepének hetében a Pannonhalmi Bencés Gimnázium és Kollégium minden évben jótékonsági gyűjtést szervez. Ebben az évben a börtönök világa volt a téma. A gyűjtést a tököli fiatalok fogvatartottak szabadidős tevékenységének támogatására szervezték meg, melynek végén közel nyolcszáz ezer forint adományt adtak át az intézet alapítványának.

A nagy múltú apátsági gimnáziumban nemes hagyomány, hogy minden évben egy kiválasztott rászoruló társadalmi csoport támogatására szerveznek jótékonsági gyűjtést a diákok körében a gimnázium védőszentje, Szent Márton napja alkalmából. Ebben az évben a tököli fiatalok börtönének kulturális és szabadidős lehetőségeinek fejlesztését támogatják. Az adományozás apropója a szent életének egy mozzanata, mely szerint Márton találkozott egy ruhátlan koldussal, akihez lehajolt, s fél köpenyét odaadta neki. Idén a börtönéletet, a rabok világát választottuk témának, az utóbbi években gyűjtöttünk a hajléktalanoknak, a vörös iszap károsultjainak és a cigányságnak is – mondta *Barcza István*, a pannonhalmi gimnázium igazgatóhelyettese. Idén négy, a börtönök világát feldolgozó témában is írtak ki pályázatot diákjaik számára. A pályázók választhatták a rabsors témáját, a Javít vagy ront? témakörben arra keresték a választ, hogy milyen hatással van a börtönélet a rabokra és a társadalomra, a börtönmisszió témakörében a hit erejét keresték a zárt falak között, és választhatták egy, a rabsorsról szóló irodalmi mű elemzését is. A mi vendégeink nem önként jönnek az intézményekbe, de bízom benne, hogy tudunk nekik olyan útravalót adni, amelynek segítségével megtalálják az egyenes utat, és soha többet nem kell itt találkozunk – mondta *Csóti András* országos parancsnok a pannonhalmi gimnázium csordulásig megtelt tornacsarnokában. *Tóth Tamás*, a Fiatalok Büntetés-végrehajtási Intézetének igazgatója arról beszélt, hogy a fogvatartottak az intézmény területén belül papírgyártó és -feldolgozó munkát vállalhatnak, önkéntesként pedig állatmenhelyen dolgozhatnak. Hogy a jótékonság az elítéltektől sem áll távol, arra jó példaként említette, hogy a Gyermekrák Alapítványnak az elítéltek szűkös keretéből is sikerült több tízezer forintot összegyűjteniük. A börtönélet emlékezetes pillanataként idézte fel az is, amikor a Heim Pál Gyermekkorháznak közel ötven, elítéltek által készített festményt adtak át.

Belehalok

A pannonhalmi diákok és a fogvatartottak ismerkedése a színpadon folytatódott. Hat, többségében szabadulás előtt álló tököli fogvatartott előbb autentikus romazenét, majd *Majka és Curtis BLR* aktuális slágerét, a „Belehelok” című dalt adta elő. A produkciókat megérdemelt vastappal jutalmazták a diákok – köztünk szólva: az elítéltek simán hoztak olyan szintet, amelyről némelyik X-Faktor-szereplő csak álmodhat.

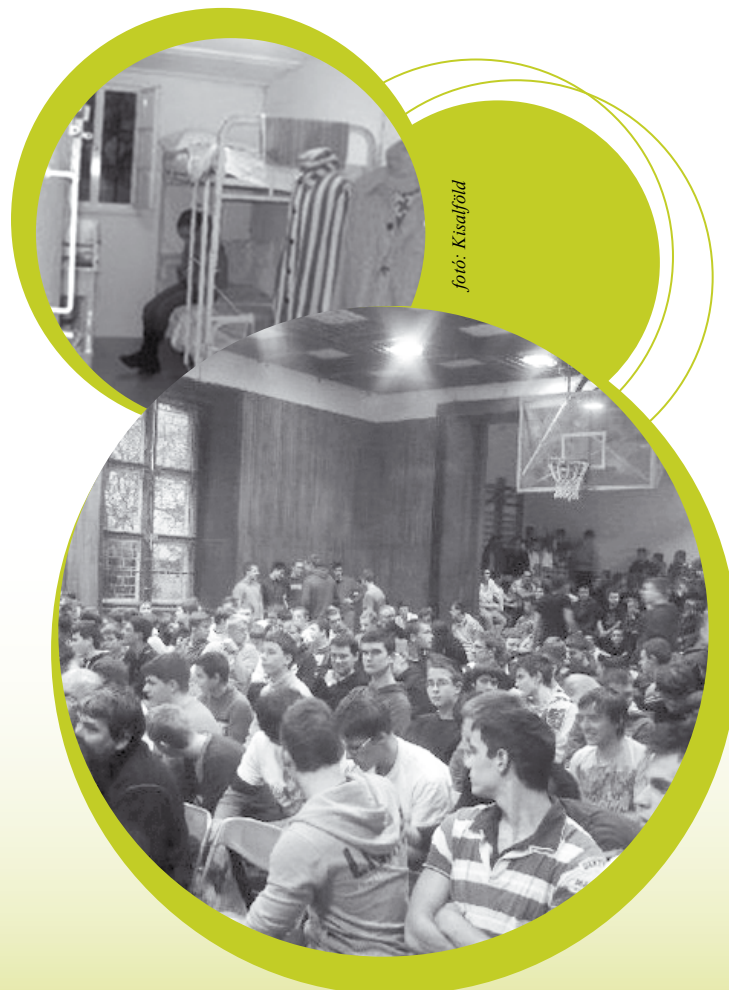
A jótékonsági találkozó népszerű eseménye volt a bolhapiac és az ezt követő esti csendesóra is, ahol a diákok váci, tököli és győri rabokkal is beszélgethettek. A diákok kérdéseire az elítéltek vallottak nehéz múltjukról („évek kellene ahhoz, hogy az ember felejteni tudjon”), a szabadság hiányáról („nem mehetünk bulizni, nem csajozhatunk, de még fagyizni vagy napozni sem”), jövőbeni terveikről („tisztas munkát és szerető családot szeretnék”) és a rács mögött töltött karácsonyokról. Utóbbiról pusztán annyit mondott az egyik rab: „szenteste vágni lehet a csendet a börtönben”. A

Pannonhalmi Bencés Gimnázium diákjai a személyes találkozás mellett egy kiállítást is megnéztek a sopronkőhidai fegyház jövöltábol.

Átadták az adományt

A Szent Márton-napi gyűjtésen a pannonhalmiak csaknem nyolcszáz ezer forintot gyűjtöttek össze. A diákok ellátogattak a tököli börtönbe, ahol november 27-én átadták az iskola által összegyűjtött pénzt, amelyet a büntetésüket töltő fiatalok szabadidős tevékenységének finanszírozására fognak fordítani. A börtönlátogatáson a vendéglátók műsorral kedveskedtek a diákoknak, akik megnézték az intézet iskolakörletét, majd egy barátságos focimeccsbe is beszálltak.

Forrás: Kisalföld, MTI

forrás: Kisalföld

Agapé

Az „agapé” a Bibliában szereplő görög szó, amely a szeretet legmagasabb fokát, illetve Isten irántunk való feltétel nélküli szeretetét jelenti. A szó „jelentését” az Agapé gyülekezet tagjai önzetlenül tolmácsolják a bv. intézetekben tartott koncertjeiken. Tököli fellépésükről most szerkesztőségünk „külsős munkatársa”, egy fogvatartott számol be.

Gondolatok az Agapé koncertjéről

Volt egy koncert a beszélőhelyiségben 2012. szeptember 11-én, délután. Egyházi istentiszteletnek indult, de inkább Isten volt az, aki megtisztelt minket, embereket azzal, hogy elhozta nekünk ide az Agapé együttest. Az együttes, mint azt nevük is mutatja, az önzetlen szeretetet hozta el a 80-as évek rock stílusában előadott műsorokkal. Nagyon jól felismerhető volt ez a műfaj, mert az akkori hard rock egyik legismertebb zenekara, a Deep Purple nagy sikerű számaikat adták elő. A zenekar neve magyarul mély bíbort jelent, s valóban bíborszínben telt el az a másfél óra. Felüdülése a léleknek, ami minden emberben ott van. Volt zene, tánc, ének és egy röpké kosárlabda-bemutató is. Az énekes az éneket el is táncolta, mutatta, hogy valójában az Isten és ember közötti kapcsolat az ő előadott műsora. Jó volt! – ráadásul magyarul adták elő műsorukat, hogy mindenki számára érthetőbb legyen. A szeretet, amit elhoztak, tényleg működik, még itt, a falakon belül is, és ez számít. Kedves Olvasó! Legyen az bárki, aki mindezt lehetővé tette, és elhozta a szeretetet, köszönjük! Csak hallgatni kellett és figyelni, hogy vannak körülöttünk, akik törődnek veletek! Még ha most nem is veszed észre, de egyszer innen mindannyian elmegyünk, szabadulunk. Az idő nem áll meg, s csak rajtad múlik, hogy miként éled meg.

Lakatos György fogvatartott levele

Óda Íziszhez!

Gyötrődő, fájdalmas szívem minden hódolatával köszöntelek,
Ó isteni Ízisz!
Lám, Afrodité is irigykedve tekint márványarcod sugárzó szépségére.
S engem, rút halandót, megrendít gyönyörteljes pillantásod.
Pillantásod elvakít, de áldott vakság ez mit Amor nyila okozott.
Az olimposzi Istenek irigykedve tekintenek terád, hisz
Dicsfényed, mely reájuk vetül, felülmúlja Hérát.
Zeusz az agg! Ugyan? Mit remélhet Tőled?
Keserű bánatában felemészti a méreg.
Apollón kelyhed nedves nektárjáért felperzselné a földet,
s én hitvány halandó legyőznék bármiféle szörnyet.
Ha kéne! Küklopszokkal kelnék birokra, s e heorikus csatában én lennék a győztes.
Horváth Henrik fogvatartott verse

Az ünnepekre készülnek Márianosztrán

A Váltó-Sáv Alapítvány munkatársai ismét ellátogattak a Márianosztrai Fegyház és Börtönbe, ahol az ünnepekre készülve kézműves-foglalkozást tartottak fogvatartottaknak. A szabadságvesztés-büntetésüket töltőknek fontos a kapcsolattartás, a családi kapcsolatok fenntartásának jelentőségével sok fogvatartott tisztában van. Márianosztrán is van, aki a munkadíjából küld haza az otthoniaknak, így is csökkentve azt a hiányt, amit a büntetés letöltése közben a család elszenved, és többen voltak, akik a barkács- és kézműves foglalkozáson készítették el a családnak szánt ajándékokat, üdvözlő képeslapokat.

A Farkasok amerikaifutball-bemutatója

Az Állampisztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben október 12-én a Budapest Wolves Amerikai Football Club másfél órás bemutatót tartott a fogvatartottak részére. Az elítéltek társadalomba való visszailleszkedésének fontos pillére a sport, mint a közösségi kapcsolatok egyik eleme. Ezt az elvet karolta fel a vendégcsapat is, amikor vállalta, hogy bemutatót tart és megismerteti a játék lényegét és szabályait a fogvatartottakkal. A közel 130 fogvatartott lelkesedéssel, érdeklődéssel figyelte a sportolókat, majd kérdéseket tehettek fel a játékkal kapcsolatban.

Hepatitis C szűrés

Az Állampisztai Országos Büntetés-végrehajtási Intézetben október 8-án hepatitis C-szűrést tartottak, amelyen 137 fogvatartott vett részt. A szűrést megelőzően az elítéltek tájékoztatást is kaptak a súlyos, végzetes betegségről az intézet mindkét objektumában.

Fejtörők, találós kérdések

1. Melyik nem illik a többi közé?

Uti, lórum, makaó, römi, snapszer

2. Hány macska van a szobában?

A szobának négy sarka van. Minden sarokban ül egy macska. Minden macskával szemben három macska ül. Minden macska farkán is ül egy macska. Hány macska van a szobában?

3. Öt alma

Egy kosárban öt alma van. Az almákat úgy kell elosztani öt ember között, hogy mindenki kapjon egy almát és a kosárban is maradjon egy. Hogyan lehetséges?

4. Indián család

Két indián üldögél a patak partján, majd az egyik megszólal. – Uff, kicsi Réti Szellő, te vagy az én fiam! Erre a másik azt mondja: – Uff, Sebes Sólyom, viszont te nem vagy az én apám! Ki Sebes Sólyom?

5. Se hárfája, se gitárja, mégis szól a muzsikája, mi az?

6. Se hárfája, se gitárja, mégis szól a muzsikája, mi az?

7. Péter és az évek

Péter tegnapelőtt 17 éves volt, jövőre 20 éves lesz. Hogyan lehetséges ez?

8. Van tizenkét piros és tizenkét kék zoknim egy fiókban

Van tizenkét piros és tizenkét kék zoknim egy fiókban. Legalább hány zoknit kell kivennem ahhoz, hogy biztosan legyen két azonos színű?

9. Se hárfája, se gitárja, mégis szól a muzsikája, mi az?

10. Vadonatúj, mégis lyukas, megfoltozták, semmit sem ér, mi az?

11. Szürke szárnyú nagy madár, szürke lesz a nagy határ, ha ősszel a földre száll, mi az?

12. Csak becsukott szemmel láthatjuk, mi az?

13. Milyen fa van legtöbb a vásárban?

14. Veheted a boltban, veheted az utcán, veheted vásárban, veheted a pusztán, veheted napközben, és veheted este, de nem fizetsz

Fejtörő haladóknak

Egy vonaton utazok Smith, Robinson és Jones, a fűtő, a fékező és a mozdonyvezető, de nem biztos, hogy ebben a sorrendben. A vonaton utazik három üzletember is, akiket ugyanígy hívnak: Mr. Smith, Mr. Robinson és Mr. Jones.

Amit tudunk:

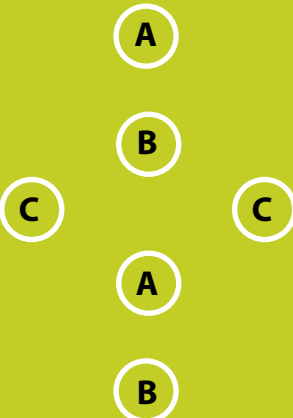
- Mr. Robinson Detroitban lakik.
- A fékező pontosan félúton lakik Chicago és Detroit között.
- Mr. Jones pontosan 20 ezer dollárt keres évente.
- A fékező közvetlen szomszédja, az egyik utas, pontosan háromszor annyit keres, mint a fékező.
- Smith biliárdban meg szokta verni a fűtőt.
- A fékezővel azonos nevű utas Chicagóban lakik.

Hogy hívják a mozdonyvezetőt?

Kösse össze

A-t az **A**-val, **B**-t a **B**-vel, **C**-t a **C**-vel három folytonos vonallal úgy, hogy a vonalak ne keresztezzék egymást, és ne menjenek le a papírról!

A megoldást nagyon egyszerű, a tapasztalat azt mutatja, hogy előbb vagy utóbb mindenki rájön.

Megfejtések

1. A rómit, mert azt francia kártyával játsszák, míg a többi a magyar kártyával.
2. Négy macska van a szobában.
3. Az egyik ember az almával együtt a kosarat is megkapja.
4. Sebes Sólyom az édesanyja Réti Szellőnek.
5. Tegnapelőtt, azaz december 30-án 17 éves volt. Tegnap, december 31-én 18 éves lett. Ma január 1-je van, tehát még ez év decemberében 31-én 19 éves lesz, jövőre pedig 20.
6. Hármat, hiszen csak két szíнем van, s a három között biztosan lesz két egyforma színű.
7. tücsök, 8. szita, 9. kód, 10. álom, 11. kofa, 12. levegő

Fejtörő haladóknak: Smith

A Sandy miatt nem evakuálták a rabokat New Yorkban

A Rikers Island szigetét is fenyegette a Sandy hurrikán, ahol több mint 10 ezer ember él. A sziget „lakosai” rabok és börtönőrök. Ez nehezíti az esetleges evakuálás előkészítését a New Yorkhoz tartozó szigeten, de szerencsére vízszint feletti magassága miatt Rikers Island képes ellenállni bármilyen viharnek, beleértve egy 4-es kategóriájú hurrikánt is.

A Rikers-szigetet 1884-ben vásárolta meg New York állama. A sziget eredetileg 35 hektáros volt, de évek alatt folyamatosan feltöltötték a környékét, így mára 167 hektárra nőtt a területe. A Rikers-szigeten tíz börtön is van, amelyekben összesen 17 ezer rabot tudnak egyszerre elszállásolni.

Amíg New Yorkban a Sandy miatt már kiadták a kötelező kitélepítési parancsot az úgynevezett „A” zónába eső részekre, az elítéltek és a börtön személyzete maradt egy helyben. A sziget vezetése közleményében hangsúlyozta, hogy a börtönőrök is a szigeten maradnak, és hogy a létesítmény egyébként teljesen önellátó. Az azonban nem egyértelmű, hogy hogyan tudnák elhagyni az emberek a szigetet, ha erre valóban szükség lenne. A területet egyetlen híd köti össze a szárazfölddel, ezen kellene mindenkinek átjutatni vagy gyalogosan, vagy járművekben, ami lehetetlen vállalkozásnak tűnik egy tomboló hurrikán közepén.

Lábainak hiánya miatt van szabadlábon

Egy osztrák férfit tíz év börtönre ítélték, csakhogy egyetlen börtön sem tudja fogadni testi fogyatékosága miatt. A 48 éves vorarlbergi bűnöző kamionsofőrként dolgozott egy számára különlegesen átalakított járművel, mígnem drogcsempészesen érték, hasist fuvarozott az országhatárokon keresztül, emiatt 10 év börtönre ítélték. Ausztriában azonban nincs olyan börtön, amely technikailag felkészült láb nélküli rabokra, ezért a férfi ügyét tárgyaló feldkirchi bíróság kénytelen volt őt szabadlábra helyezni.

Aki olvas, előbb hazamehet?

Kedves levelet kapott szerkesztőségünk a nyíregyházi „Öreg hölgyek társulata”-tól. A hölgyek rendszeresen találkoznak a Hősök terén, ott beszélnek meg családjaik és a világ dolgait. Május közepére tervezett találkozásukat viszont első látásra veszély fenyegette: a park ugyanis teljesen fel volt túrva. Közelebről szemlélve azonban a nyíregyházi fogvatartottak szorgalmas és hatékony munkavégzésének lehetnek szemtanúi, melynek eredményeképpen május végi találkozásukra a park ismét teljes szépségében pompázott. „Köszönjük, hogy nem csak nekünk, de értünk is tettek ezek az emberek, ezáltal néhány idősebb hölgynek gyönyörű, felejthetetlen pillanatokot szereztek. Köszönettel, az Öreg hölgyek társulata” – állt a levélben.

Rabokkal tesztelik a zárat

Egy amerikai börtön legügyesebb zárfeltörői versenyezhetnek: ugyanis jutalmat ajánlottak fel azoknak, akik fel tudják törni a külön a börtön számára kifejlesztett új zárat.

Az amerikai Georgia államban található börtön ingyen ételt és higiéniai szereket ajánlott fel minden ott raboskodó elítéltnak, akik képesek lesznek kijutni a tesztelés alatt álló zárral ellátott zárkából. A börtön vezetői kilenc zárkaajtót szereltek fel a börtön számára kifejlesztett zárral, azok mögé pedig a legügyesebb zárfeltörőket gyűjtik össze.

A 23 éve felépített börtönben már szinte megnyitása óta gondok vannak egyes ajtózárral, amelyeket a rabok könnyen ki tudtak nyitni. A könnyen feltörhető zárok mind belső ajtókon vannak, amelyek a rabokat egymástól választják el, és nem a külvilágtól, így emiatt nem áll fenn a szökés veszélye.

